

HEJUS

JUNULARA SEKCIO

HISPANA ESPERANTO

FEDERACIO

Nro. 54 - 1967

REDAKTORO: Sro. J. M.ª SERRANO
Merceria, 7, 3.º - TARRAGONA (Hispanujo)

"ZARAGOZO"

28^a

Hispana
Kongreso
de
Esperanto

CASAL VILAFRANCA ESPERANTO-GRUPO

Oni okazigas Esperanto-kurson marde kaj vendrede de la 8'30 ĝis la 9'30 vespere.

VILAFRANCA DEL PENEDES havas 14.000 loĝantojn kaj ĝi kuŝas apud la monto Sant Miquel kun eltrovitaj prahistoriaj tomboj. Je 16 kilometroj estas la bela marborda urbo Sitges kaj je la sama distanco oni trovas la industria Vilanova i La Geltru, banita per la Mediteranea maro.

Oni povas admiri, en la ĉirkaŭaĵoj de Vilafranca la jenajn vidindaĵojn: Sant Martí Sarroca kun antikva preĝejo romanida kaj vizitinda kastelo de la jaro 1.400. Ankaŭ romanida preĝejo en Moja (Olèrdola) kaj Sant Sebastiá dels Gorgs, kaj ravaj monumentoj en Foix kaj Castelvi de la Marca.

Krom la menciitaj mirindaĵoj oni preskaŭ devige devas viziti la Muzeon de la Vino, en la urbo Vilafranca, unika en la mondo; la Katedralon en kies kriptoj ekzistas Llimona skulptaĵo; la monumentojn al la Vino kaj al "Xiquets" (Homaj Turoj).

Ankaŭ plezure ni prezentas kelkajn el niaj membroj kun la propraj okupoj:

SOGAS.—Komerco de ruĝaj kaj blankaj vinoj en karafoj aŭ boteloj en specialaj skatoloj, laŭ deziroj. Str. Duque de la Victoria, 33. T. 70.

Ĉarpentisto TORNER.—Mebloj kaj lingnaĵoj por la domkonstruado. Mekanika laborado. Str. Ramón Freixas, 34.

Presisto VIVES.—Presejo kun la super-signitaj Esperanto - literoj. Str. Balmes, 8. T. 675.

Restoracio DOMINGO.—Inda pro la servo kaj bongustaj manĝaĵoj. Promenejo San Francisco, 13. T. 219.

Filatelisto PLANS.—Interŝanĝo de poŝtmarkoj. A. J.

Aŭtomobiloj JOSEP PERELLO.—Ekskluziva agento de la aŭtomobiloj CITROEN kun mekanika servo. Disdonisto de la pneŭmatikoj MICHELIN kaj PIRELLI. Str. Calvo Sotelo, 57. T. 463.

HEF RESIDENCIA JUVENIL ESPERANTISTA

Monistrol de Montserrat

Nos place informar a los consocios de la Federación Española de Esperanto y de nuestra Sección Juvenil, que la primera parte del proyecto de la Residencia está concluido, pudiendo visitar y utilizar el mismo, cada sábado y domingo último de cada mes. Disponiendo en estos momentos de dos dormitorios, comedor-cocina, sala de reunión y deportiva y lavabo.

Sin embargo está transcurriendo el verano y sin darnos cuenta tendremos encima el mal tiempo, por ello antes de que esto ocurra, la junta de HEJS cree conveniente empezar cuando antes la realización de la segunda parte del proyecto o sea cubrir el techo actual, con un tejado apropiado al lugar de emplazamiento, que resista bien el frío y el agua; pues en estas últimas semanas, los esperantistas que pernoctaron en la Residencia se quejaron de algunas filtraciones del techo actual, el cual está construido para que se utilice como suelo para la futura planta superior.

Nuevamente HEJS necesita más ayuda financiera para poder concluir adecuadamente la Residencia. Hasta este momento 17 esperantistas han colaborado desinteresadamente en este proyecto; SERIA POSIBLE QUE OTROS 5 ESPERANTISTAS COLABORASEN COMO MIEMBROS PROTECTORES DE LA RESIDENCIA JUVENIL?

Esperamos que en visperas del Congreso Universal en Madrid y del Internacional Juvenil en Tarragona, nuestros lectores deseen participar en esta ocasión que les permite tomar parte en la única realización de este tipo llevada con feliz término en nuestro país, pudiendo mostrar a nuestros ilustre visitantes la Residencia concluida en su mayor parte.

Como en los anteriores casos, el dinero prestado a la junta de HEJS será devuelto a los miembros

protectores al cabo de 12 meses o el tiempo que se nos indique.

Agradecemos de antemano vuestro interés y colaboración, sea esta material, financiera o indicativa, pues nuestro deseo es que la Residencia sea el futuro hogar de todos los esperantistas.

HEJS - JUNTA

Para informes pídanlos al Sr.

Salvador Aragay: Arce 8-2-4 Cornellà

-o-o-o-o-o-o-o-

MIEMBROS PROTECTORES DE LA RESIDENCIA JUVENIL

Familia Criach	.....Sabadell	5000	ptas.
H. Hernandez	.....Ordal-Sabadell	...5000	"
J. Jose Callau	..... Barcelona	...5000	"
Tomás Alberich	..... Barcelona	...5000	"
Maria Garcés	..... Barcelona	...1000	"
Mariano Solá	....Tarrasa(Barcelona)	..5000	"
Inés Gastón	..... Zaragoza	5000	"
Juan Serres	..... Barcelona	...1500	"
Anónimo	..... Barcelona	...4000	"
Familia esperantista	... Barcelona	..20000	"
P. Arranz Santos	..... Madrid	 5000	"
Ramon Molera	..... Moya	 5000	"
Josep Ivern	..... Barcelona	.. 2000	"
Pedro Nuez	..... Barcelona	..10000	"
Antonio Pastor	..... Bilbao	 5000	"
Luis de Otaola	..... Bilbao	 5000	"
Jordi Guma	..... Barcelona	.. 5000	"

Total ..... 93.500 ptas

-o-l-o-l-o-l-o-

En la reunión del día 7 de septiembre la junta acordó por unanimidad lo siguiente.

LOS MIEMBROS PROTECTORES NO EFECTUARÁN EL PAGO DE LA COTIZACIÓN DE HOSPEDAJE DE LA RESIDENCIA

4ª JUNULARA ORATORA KONKURSO EN ZARAGOZO
OKAZE DE 28ª HISPANA KONGRESO DE ESPERANTO

UNUA PREMIO S-ro. IGNACIO PEGUERA

Antaŭ kelkaj tagoj grupeto de nia seminario vizitis someran kolonion por infanoj. Ni pasigis la vesperon gaje inter ridoj kaj kantoj. Je la fino de tiu malgrandeta vesperfesto la infanoj ĉirkaŭis nin kaj ni serĉis kun ili. Unu demandis al mi kion mi studas en la seminario. Mi respondis simple ke aferon tre malfacilan. Li insitis, volis scii tiun ĉi aferon. Mi devis respondi: ni studas filozofion. Sed la infano ne perdis ankoraŭ sian scivolemon kaj demandis: Kio estas filozofio? Kaj jen mi en ĝena embaraso. Kiel rakonti al infano okjaraĝa kio estas filozofio? Je la komenco de studado de filozofio oni kutimas diri al ekler- nantoj ke ili komprenos pli bone kio estas filozofio je la fino de ĝia studado. Kaj jen post tri jaroj de studado de filozofio mi devis respondi kio estas filozofio... Mi diris al li responde: Vi rimarkas ke la tempo pasas, ke vi moviĝas, ke papero bruliĝas kaj cindriĝas, kaj ke infano kiu antaŭ ne ekzistis ekestas kiam li naskiĝas... ĉion ĉi studas filozofion: la movon, la tempon, la komencon kaj finon de ekzistado... kaj multegajn aliajn aferojn malfacilajn.

Vi ĉiuj scias ke esti filozofo ne estas metio el kiu vivas multe da gento. Eble kelkefoje vi aŭdis paroli pri filozofio, sed se vi pensis pri ĝi vi konkludis ke filozofio estas por filozofistoj, ke la filozofio ne estas io utila aŭ necesa por la vivo. Eble tamen vi ne rimarkis ke filozofio estas, la kaŭzo de multaj bonoj kaj malbonoj. Ni memoru ke la germana naziismo estis, la aplikado de et-filozofaj teorioj, kaj ke same okazas rilate la komunismo, la absolutismo, la kapitalismo kaj multaj aliaj ismoj.

Ekede kiam ekzistas la homo ekzistas filozofio. Pro tio paroli pri filozofio estas paroli pri la penso mem de nia homaro. Mi kiel esperantisto deziris eĉ pritrakti ĉi tiun temon. Ni esperantistoj devas amniam homaron kaj ĉion kion ĝi faras bone. Sendube vi neniam rimarkis ke vi mem estas filozofoj. ke vi havas vian propran filozofion, same kiel tiu sinjoro kiu surpriziĝis kiam eksciis ke de antaŭ kvardek jaroj li parolis proze sen li rimarki tion. Ni havas nian manieron pensi. Niaj opinioj pri la vivo, pri la amo, pri l'amikeco, pri la mono, pri la morto, konstituas nian filozofion. Grandan influon alportas la etoso. La filozofio, simpla filozofio de kristano estos nepre saturita de kristanaj pensoj. Pli kaj pli mi dirus la filozofio sinmetas en la homan vivon, sed modernaj pensuloj vere komprenis ke estas neutile diskuti filozofiaj problemojn kiuj ne rilatas al la vivo de ĉiu homo.

La filozofa teorio kiu pli klopodis sinmeti en la vivo estis lastatempe la ekzistencialismo. Nia hodiaŭa epoko posedas sian filozofion, ĉion ĝi ekzamenas tra la prismo de utileco, ne laŭ la prismo de boneco aŭ beleco kiel aliaj epokoj. Kiel tre bele kaj poezie verkis rusa poeto Evtuŝenko, la homoj estas partikularaj kaj malsamaj mondoj. Ĉiu el ni pensas siamaniere kaj havas pro tio sian filozofion.

Sed ni ekzameni kio estas filozofio laŭ tradicia difino. Je la komenco filozofio estis la mura scienco kies arto, la politiko, la muziko, la fizikaj kaj matematikaj sciencoj estis nur partoj. Poste, post jarcentoj ĉiu el tiuj partoj de filozofio disiĝis devenante sendependaj fakoj.

Filozofo estas greka vorto kunmetita de "filos" kaj "sofos" kio signifas "amanto de saĝeco. Tiu ĉi vorton ekuzis la greka Sokrates. Laŭ tiu ĉi difino ni ĉiuj estas filozofoj. Vi vidu, ne estas nur unu rezono pro kiu ni estas filozofoj, ne nur pro tio ke ĉiu el ni havas sian koncepton pri la vivo, amo, mono, morto... sed ni estas filos-sofoj ankaŭ pro tio ke ni estas scivolemaj je naturo.

Jam infaneto ekparolanta demandas ĉiumomente al patrino, tiel ke ofte panjo devas ĉesigi la demandojn de la infano kiu fariĝas tro ĝena. La infano demandas la kialojn de la aferojn, de la aĵoj Ankaŭ la filozofio estas la scienco kiu serĉas la lastajn kialojn de la aĵoj, laŭ la homo menso *homo* laŭ la lumo de la racio. La teologio ja serĉas ankaŭ kaŭ lastajn rezonoj sed laŭ la dia revelacio kiu pasas la homan menson.

Por ke vi atingu plian ideon pri filozofio, mi konsideros la partojn en kiu Aristotelo dividis ĝin.

1) LOGIKO. Estas parto de la filozofio kiu instruas nin pensi korekti. Ni povus diri ke ĝi lerni *korekte* gas al ni havi komunan saĝecon; ĝia objekto estas la silogismo, jen unu: ĉiuj homoj estas liberaj, jen Petro estas homo, do Petro estas libera. Kelkaj filozofoj tiel pravigas la logikon ki ili bazigas siajn doktrinacj sur logiko, tiel ke ili predikas *doktrinojn* ke iliaj opinioj estas veraj ĉar havas perfectan logikan kunligon.

2) PSIKOLOGIO. Estas parto kiu ekzamenas la funkciadon de nia menso, kiel ĝi formas ideojn elirante el la sensaĵoj. La eksperimenta psikologio ratiĝas al la medicino, al la psikiatrio.

3) KRITIKO. Studas la rilaton inter la menso kaj la realeco. Serĉas ĉu tio kion diras la intelekto korespondas al tio kio estas la realeco; ĝia objekto ne estas la korekteco en nia asertoj-kiel en la logiko-sed ilia vereco.

4) METAFIZIKO. Estas la parto pli pli malfacila de la filozofio; Ĝi studas la entojn laŭ ili estas entoj simplaj, finitaj, necesaj aŭ nenecesaj, kia estas la kaŭzo de singulareco. 2. el kio konsistas la entoj. 2. Ne malmultaj filozofoj neis ke ni povu koni la entoj laŭ ili estas. Se oni neas metafizikon, oni falas en materialismo.

... 5) KOSMOLOGIO. Estas parto de la metafiziko kiu

familio.mi nepre devas resti alkroĉita en la "dolĉa hejmo", ĉar la vivkosto jam sufiĉaviĝe formangas tiun maldikan salajron. Do la sekreto de bona feriado, ~~ado~~ povas deveni de tio ke mi devus apartigi regulan monsumeton dum la tuta jaro, sed tio jam ne estas avantaĝo tute speciala de tiu socia ŝtupsuprenigo, sed de mia ŝparemo..ĉu eble mi pretendas duoblan salajron en tempo kiam mi certe ĉion elspezos en vojaĝoj, en hoteloj, en kampadejoj, en mil kapricetoj unuvorte ? Ne. ja mi ne frenezigiĝis! Pli sincere mi pretendus kompletan salajron en la malĝoja cirkonstaco de malsaneco. Tiam nek hoteloj, nek kampadejoj, nek mil kapricetoj. Nur dolora restado sur la lito, sufero kaj senhaltata elspezado.

Pri libertempaj tagoj mi havas maturiĝintan opinion. Preferinde vojaĝi unu fojon malproksime kaj elspezi en tiu vojaĝo la monon de dek vojaĝoj al proksimaj lokoj. Preferinde ŝpari dum kelke da jaroj por aceti tereneton bonsituatan kaj tie konstrui eĉ lignan dometon.

Kiam oni vojaĝas estas du la elementoj serĉataj: paco kaj poezio. Paco ne konsistas nur el NE milita batalo, sed ankaŭ el sendependa memstareco. En vagonaroj terure ŝarĝitaj, en plaĝoj kie oni ne scias kien surmeti la piedojn, en hoteloj kie oni devas demeti teruran monsumon por kelkaj tagoj de restado, mi ne sentas en mia koro paŝman stacion.. kaj pri poezio, ĉu ĝi estas trovebla meze de tiuj homamaĝoj?

Certe bona amiko, por personoj tiel trudemaj kiel mi, oni devus intenci ion similan al la nova fakto deveninta de kinarto, ke oni pretigis specialajn ejojn por projekcii filmojn por malplimulto sub la deviso: "Arto kaj Eseo"..

Sed verdire jam ekzistas turismo por malplimulto. Se mi iam estus milionulo, certe mi abonigos al tiu turismo. Dume mi restas pacience en la hejmo, kie ja por malriĉulo estas la plej altvalora turismo; paco, kvieto kaj riposo. Koncerne la poezion,

INGRID LA DESVERGONZADA(FOTOGRAMAS) 13 Enero 1967. Nº 951-año XXII

No se intenta plantear aquí, en una breve nota los problemas de la moral o de las morales. Ni el lugar ni la hora le son propicios. No se trata, por tanto, de ensayar una polémica que, por otra parte, ni es fácil ni cómoda.

El discurso sobre la moral en el cinema y ya vamos limitando el campo de la cuestión—si que nos interesa y no es el menos importante. Sin embargo, hoy sólo queremos hacer ver, subrayaren todo caso, la existencia de una barrera que no es la menor de las películas de un país en los otros países. Las morales respectivas se añaden a esas otras dificultades que dimanar de las industrias los gustos, las políticas y las religiones de cada uno de los territorios que dividen el globo. Está claro que este problema de las morales existe y por ello, no debe ser ni ocultado ni mixtificado. Y todavía está más claro que en esto de la moral o de las morales nuestro cinema tiene mucho que decir en cuanto que nuestra competencia con las morales al uso de los otros países—incluidos los hermanos y primos—no tiene color. Y no nos sirve como solución— que por otra parte ahora no propugnamos ninguna— el consabido aserto de que la moral es una e indivisible". Lo que hoy deseamos señalar (no basta con transcribir) es la existencia de este problema: como ejemplo práctico lo ocurrido al film sueco "Juegos de noche" de Mai Zetterling, del que los lectores ya tienen referencia de cuando lo de Venecia.

En efecto, las declaraciones de Ingrid

Thulin dedicadas a los italianos (a los italianos, quede claro. pues en esto del norte y del sur europeos estriba parte del problema) nos indican hasta que punto la barrera moral imposibilita, en algunos casos., los intercambios cinematográficos.

Ingrid, refiriendose a una escena que interpreta en el film de la M.Z. dice y luego añade: "No tiene nada de obscena" ¿"Pero como explicar esto a un italiano? Para ustedes ,esa y otras escenas de "Juegos de noche" pueden parecerles osadas. A nosotros nos parece indecente "Filomena Marturano" (1) En Suecia la comedia de De Filippo no representará; la historia de una mujer que se humilla como una bestia durante toda su vida y que incluso finge morirse para poderse casar, nos parece obscena.... En Suecia, sin embargo, no será prohibido "Juegos de noche" a los menores de dieciseis años. Es inútil, no puedo explicarme ... Es todo muy diferente. Ustedes por celos matan; nosotros ni siquiera nos divorciamos.... Ustedes a las muchachas madres las echan de casa nosotros las respetamos y las mantenemos a costa del Estado... Para ustedes las mujeres son como liebres o como perdices salvajes; para nosotros son individuos... Ustedes todavía no poseen una sociedad civilizada y para nosotros la civilización es ya una opresión: como los vestidos que te ajustan, te aplastan el pecho, te obstaculizan, te asfixian... Ustedes cantan por la calle. En Suecia si alguno canta por la calle se le arresta: significa que está borracho... Vuestro problema es el sexo. El nuestro es el amor.. Nuestras costumbres les producen miedo. Las de ustedes nos parecen un desastre..... Ustedes los italianos, no pueden juzgar un film como "Juegos de noche" o cualquier otra película sueca.

Las mentalidades son demasiado diversas, les faltan elementos de juicio. Sería como preguntar a una jirafa que piensa del Vietnam ..."

Y así todas las demás confesiones " desvergonzadas" de Ingrid, que si las traemos a esta columna,

solo es para subrayar que eso de la moral o de las morales supone, tambien una barrera para este nuestro cinema del Sur.

R.M.S.

(1) El film, basado en la comedia de De Filippo se ha estrenado en España con el título "Matrimonio a la italiana".

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

En el número anterior de nuestro boletín indicamos que la Tunguzo Pregas la versión en Esperanto era de Johano Véles. Grave error pues la traducción de nuestro querido colaborador era en castellano. Traducción que insertamos en esta página.

=El Tunguso reza.=

Te imploro
oh Barguzin coloso
vuelas lejos
de nuestro Baical,
que nuestro lago esté sereno
hermoso
y ayuda
al tunguso hombre de mar!
Para ti prometo
multicolores,
perlas y miles de piedras
preciosas quedate,
los preciados valores
y oye mis preces dolorosas.
Nos burlan
los brujos taimados,
el tunguso sufre en silencio
En la tienda esperan mis amados,
sin comida...

Silencio, oh viento!
Nadaré bajo el cristal
del lago,
haciendo deslizar mis
nasas,
donde hallar más de
un saco,
Te imploro
oh Barguzin coloso
vuelas lejos
de nuestro Baical,
que nuestro lago esté
sereno,
hermoso
y ayuda
al tunguso hombre
de mar!

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

8ª BARCELONA PROVINCA RENKONTIGO DE ESPERANTORIPCLLET DIMANGO 8ª de OKTOBRO

Geesperantistpoj partoprenu amase al la 8ªB-P-R
de Esperanto, Amigajn arangojn atendas vin .

Provizora programo

Esperanta Prediko
Konferenco
Sardanoj
Inaŭgurado de Z.-strato
Bankedo
Esperanta diskutado.

-o-o-o-o-o-o-o-

PREZCJ

Bankedo .....150 ptoj

Dokumento kaj
insigo ..... 15 ptoj

-o-o-o-o-o-o-o-

53ª UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO EN MADRID3 - 10 de Aŭgusto 1968

Alta Protektanto de la 53ªU.K Ĉef-Generalo Francisco
Franco -Statprezidanto de Hispanujo.

Loka Kongresa Komitato

Prezidanto .....D-ro Miguel Sancho-Izquierdo
Vic-prezidanto.D-ro Rafael Herrero

-o-o-o-o-o-o-

KONGRESKOTIZOJ

Ĝis 31-a de Decembro 1967
Kongresano .....: 1190 ptoj
Edz(in)o de kong. 510 "

Lignaĵoj CANET.—Por la servo de la konstruado. Str. Cort, 41. T. 306.

Apotekisto L. M.^o HERNANDEZ IZAL, en Sant Pau d'Ordal.—Je la servo de la bona sano en la regiono. A. 83 (Vilafranca del Penedès). T. 13.

Filatelisto BOLET.—Interŝanĝo de poŝtmarkoj. Placo Juan Alvarez, 35. T. 156. A. 14.

Presisto YSART.—Konstruado de skatoloj el kartono. Str. Oviedo, 5. T. 333.

Mebloj FELIU.—Sortimento por oficejoj, geedziĝoj kaj ĝeneralaj ornamaĵoj. Str. José Antonio, 19. T. 543.

Trinkejo SPORT.—Kafoj kaj malvarmtrinkaĵoj. Promenejo Nuestra Señora, 49. T. 718.

Vinagroj DURAN.—Aromigitaj el herboj, ellaborado el pura vino Str. Comercio, 36. T. 11.

GRAU.—Amatora fotografisto. Str. Benach, 4. T. 865.

ĈAMPANO, RAVENTOS CATUSUS.—Aŭtentika kelo. Oni provizas kun etiketoj en Esperanto. Str. San Pedro, 8. T. 108.

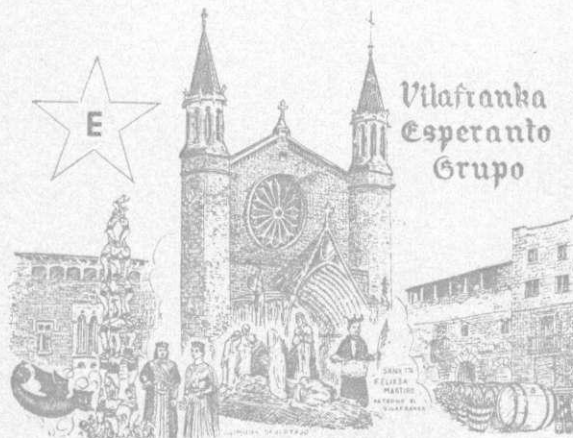
Aŭtomobiloj SAN JOR (Renta-Car).—Taksimetroj. Luo sen ŝofero. Str. Amalia, 24. T. 580. J. Soga; Muntanĉ.

SEGUI MÜLLER.—Advokato Filatelisto. Str. G. Cortijo, 22. T. 523.

CASAS.—Feraĵvendejo-Kristaloj-Vitroj-kaj materialoj por la konstruado. Str. Ferrers, 3. T. 42.

GIRALT.—Pentristo de aŭtomobiloj. Av. Tarragona, 40. T. 459. - Kaj Str. Amalia, 85. T. 385.

SANS Bicikloj kaj motorcikloj.—Ĉiuj specoj por geinfanoj kaj plenkreskuloj. La eksterordinara motorciklo OSSA, la plej moderna por sportadi Modernaj TURNILOJ por la konstruado de industriaj aferoj, laŭ deziro Str. Tarragona, 16. A. 118. T. 458.

— C —

MADERAS
CALLAU

Sans, 302 - Teléf. 239 05 24

BARCELONA (14)

JOVANI

PJE. PUJÓS, 19 - TEL. 205 11 83
HOSPITALET - BARCELONA

ZURCIDORA

y

TEJEDORA
ROSITA GALBANY

Sans, 2
Teléf.
BAF

VENDO RETALES

J. Cardellach

BARCELONA